

Vilniaus universiteto

LEIDYBOS PROGRAMOS (612P40001)

VERTINIMO IŠVADOS

(bendrieji pastebėjimai)

Leidybos programa, skirtingai nuo daugelio tradicinių dar iš sovietmečio paveldėtų ir šiuolaikiškai modifikuotų programų, iš esmės yra nauja Lietuvoje, atsiradusi natūraliai dėl nepriklausomybės sąlygomis keliasdešimt kartų išaugusios pačios leidybos, išnykus iki tol buvusiems jos suvaržymams ideologiniu bei politiniu pagrindu. Tokios programos reikalingumas atsikūrusiai Lietuvos valstybei yra neginčijamas: ji kilsteli leidybos verslą į reikiamą profesionalų lygį, užkerta kelią standartų chaotiškumui, mėgėjiškumui ar tiesiog techniniam leidybos profanavimui, gerina bendrą leidybos kultūrą. Visa tai daro šią programą aktualią ir perspektyvią.

Džiugina šios programos vykdytojų entuziazmas, o kartu ir pakankamas profesionalumas bei patirtis. Didelę reikšmę turi ir universiteto vadovybės palankus nusiteikimas, kuris, tikiuosi, išliks ir ateityje. Bendras įspūdis yra toks, kad, apskritai paėmus, programa yra patikimose rankose.

Natūralu, kad kaip ir kiekviena nauja programa, taip ir ši dar nėra nusistovėjusi, nėra optimizuota. Praktika ir absolventai visada pasiūlo savo korekcijas, į kurias vertėtų atsižvelgti, tobulinant programą. Iš šalies žiūrint, į akis krito tokie koreguotini ar diskutuoti dalykai:

1. Tam tikras atotrūkis tarp dėstomųjų disciplinų ir to, su kuo absolventai susiduria, pradėję dirbti. Pavyzdžiui, studentai abejojo, ar būtina smulkiai žinoti tipografinės technikos sandaros ar medžiagų subtilybes, juo labiau, kad toji technika nuolat keičiasi, o įgytosios žinios greitai sensta. Be to, vargu ar kuris absolventas užsiims spaustuvinės technikos priežiūra ar jos remontu.
2. Susidarė įspūdis, kad dėstytojai ne visada suderina savo dėstomųjų dalykų turinį – jis kartojasi. Be to, kai kurių bakalaaurinių dalykų turinys kartojasi magistro studijose. Jei magistrantūroje studijuoja kitas bakalauro specialybės baigę studentai, šitai lieka nepastebėta. Tačiau jei jas tęsia savi bakalaurai, tai tampa bloga reklama rinktis magistro studijas.
3. Atotrūkis pasirodė esąs ir tarp programos pristatymo bei to, su kuo susiduriama studijuojant. Gal vertėtų pagalvoti apie programos pavadinimo keitimą? Studijų metu paaiškėja, kad programa ribojasi tik knygų leidyba. Ir net ne tiek leidyba, kiek leidybos vadyba. Trūksta supratimo apie žurnalų, elektroninių leidinių leidimą, trūksta praktinių maketavimo įgūdžių,

kurių pasigedo dažnas apklaustasis studentas. Maketavimo praktika galėtų tęstis, atliekant ir kitus su studijomis susijusius darbus, tarp jų ir baigiamuosius.

4. Leidyba yra pakankamai universali ir internacionali veiklos sritis, todėl čia galima plačiau nei kitur panaudoti studentų ir dėstytojų mainų programas, įgyti užsienio patirties, o kartu pritraukti ir užsienio studentų (o su jais – ir lėšų). Atrodo, kad viena didžiausių kliūčių tokiems mainams yra nepakankamas užsienio kalbų mokėjimas bei užsienio partnerių, tiksliau – sutarčių su jais stoka. Šioje srityje irgi galima siekti proveržio.
5. Ir paskutinis pasiūlymas – gretutinė specialybė, ypač humanitarinė. Ji ne tik praplėstų absolventų profesinį akiratį, bet ir suteiktų daugiau galimybių konkuruoti darbo rinkoje. Idealiausiu atveju gretutinės specialybės būtų galima siekti savame fakultete, nesiblaškant po paskaitas kituose fakultetuose.

Prof. dr. Alvydas Butkus
Kaunas, 2012 m. lapkričio 27 d.